

Sygn. akt III AUa 997/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Polak
Sędziowie:	SSA Zofia Rybicka - Szkibiel (spr.) SSO del. Beata Górską
Protokolant:	sekr. sąd. Karolina Popowicz

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2014 r. w Szczecinie

sprawy H. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o podjęcie wypłaty emerytury

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 19 września 2013 r. sygn. akt VI U 765/13

oddala apelację.

SSO del. Beata Górską SSA Anna Polak SSA Zofia Rybicka - Szkibiel

Sygn. akt III AUa 997/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 15 kwietnia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił H. J. prawa do uchylecia decyzji z dnia 3 października 2011 roku w części, w jakiej decyzja ta zawiesza prawo do emerytury na okres od dnia 1 października 2011 roku do 31 maja 2012 roku. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że brak jest podstaw do podjęcia wypłaty świadczenia od dnia 1 października 2011 roku, bowiem przepis art. 103a na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku, utracił moc prawną dopiero od 22 listopada 2012 roku.

Ubezpieczona odwołała się od powyższej decyzji, zarzucając jej naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 190 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie przyjęcia okresu obowiązywania orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego w odniesieniu do stwierdzenia przez Trybunał Konstytucyjny o niezgodności normy prawnej z Konstytucją i w konsekwencji błędne, niezgodne z zasadami współżycia społecznego i zasadą zaufania obywateli do

państwa uznanie, iż orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność z Konstytucją przepisu art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw znajduje zastosowanie do daty promulgacji tego orzeczenia. Mając na uwadze powyższe, ubezpieczona wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie, że ubezpieczonej przysługuje prawo do wypłaty świadczenia emerytalnego za okres jego zawieszenia tj. od 1 października 2011 roku do 31 maja 2012 roku wraz z ustawowymi odsetkami oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonej zwrotu kosztów postępowania.

Pełnomocnik organu rentowego wniosł o oddalenie odwołania ubezpieczonej w całości, z argumentacją jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 19 września 2013r. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że nakazał podjąć wypłatę emerytury ubezpieczonej od 1 października 2011r. do 31 maja 2012r. i oddalił odwołanie w pozostałym zakresie. Sąd ustalił, że H. J. urodziła się (...). Ubezpieczona pozostawała w zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę w Poczta Polska S.A. w okresie od 6 maja 1991 roku do 20 czerwca 2012 roku. W dniu 21 kwietnia 2009 roku ubezpieczona złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddziale w S. wniosek o przyznanie jej prawa do emerytury. Decyzją z dnia 21 maja 2009 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał ubezpieczonej emeryturę od dnia 1 kwietnia 2009 roku tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. Decyzją z 3 października 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z urzędu wstrzymał H. J. od 1 października 2011 roku dalszą wypłatę emerytury, z uwagi na kontynuację zatrudnienia przez ubezpieczoną. Organ rentowy wskazał, iż w celu podjęcia wypłaty emerytury, ubezpieczona winna przedłożyć świadectwo pracy lub zaświadczenie potwierdzające fakt rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywała pracę bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

Wyrokiem z 13 listopada 2012 roku Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011 r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.), dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrok ten został opublikowany w Dzienniku Ustaw z 22 listopada 2012 r., poz. 1285.

W dniu 25 czerwca 2012 roku ubezpieczona złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wniosek o wznowienie wypłaty emerytury w związku z rozwiązaniem stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywała pracę bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Decyzją z dnia 10 lipca 2012 roku organ rentowy wznowił wypłatę emerytury H. J. od dnia 1 czerwca 2012 roku, tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. W dniu 26 listopada 2012 roku H. J. – powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku - złożyła w organie rentowym wniosek o wypłatę zaległych świadczeń wraz z odsetkami.

W oparciu o tak poczynione ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszym postępowaniu ubezpieczona domagała się wznowienia wypłaty należnego jej świadczenia emerytalnego i jego wyrównania za okres od 1 października 2011 roku do 31 maja 2012 roku (od dnia 1 czerwca 2012 roku organ rentowy wznowił wypłatę należnego jej świadczenia z uwagi na rozwiązanie stosunku pracy), zaś organ rentowy stał na stanowisku, że wznowienie wypłaty świadczenia jest możliwe dopiero od 22 listopada 2011 roku, tj. od opublikowania wymienionego wyżej wyroku Trybunału Konstytucyjnego, który jego zdaniem nie ma skutków retroaktywnych.

Sąd meriti wskazał, że badając zgodność z Konstytucją art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych, Trybunał Konstytucyjny w cytowanym wyżej wyroku z dnia 13 listopada 2012 roku powiązał treść tego przepisu z treścią art. 103a ustawy emerytalnej, wskazując iż oba te przepisy nie znajdują zastosowania do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Oceniając skutki wyroku Trybunał doprecyzował przy tym, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy

z dotychczasowym pracodawcą, jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury, nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku. W stosunku do tych osób przepis art. 28 cyt. ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych w zakresie w jakim przewiduje stosowanie art. 103a ustawy emeryturach i rentach z FUS utracił moc z chwilą ogłoszenia sentencji wyroku w Dzienniku Ustaw, czyli z dniem 22 listopada 2012 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1285).

Mając na uwadze stanowisko organu rentowego prezentowane w niniejszej sprawie, Sąd wskazał, iż w świetle brzmienia przepisu art. 190 ust. 1 Konstytucji, orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Utrata mocy obowiązującej przepisu z powodu jego niezgodności z Konstytucją oznacza więc, że przepis ten nie może być stosowany, poczynając od daty jego uchwalenia. Wyrok Trybunału ma w takiej sytuacji – wbrew temu, co twierdził pełnomocnik organu rentowego w odpowiedzi na odwołanie – skutki retroaktywne, a przez to zachodzi konieczność ponownego rozpoznania sprawy z pominięciem już niekonstytucyjnego przepisu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2008 r., sygn. akt V CO 43/08 oraz wyrok tego sądu z dnia 21 listopada 2006 r., sygn. akt II PK 42/06).

Odnosząc powyższe do stanu prawnego niniejszej sprawy, Sąd wskazał, że zakwestionowany przez Trybunał Konstytucyjny przepis art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych (...) stanowi, że do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie tej ustawy przepisy ustawy, o której mowa w art. 6 (tj. ustawy emerytalnej) w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się, poczynając od dnia 1 października 2011 roku. Z kolei wymieniony art. 6 pkt 2 omawianej ustawy dodał do ustawy emerytalnej - po art. 103 - art. 103a w brzmieniu: „prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.”

Omawiany przepis został uchwalony w dniu 16 grudnia 2010 roku; w świetle wyroku Trybunału Konstytucyjnego trzeba więc uznać, że już od tej daty przepis ten nie obowiązywał (należy go pominąć) jako niezgodny z art. 2 Konstytucji. Jednakże – w świetle cytowanego wyżej orzeczenia Trybunału - pozbawienie mocy obowiązującej tego przepisu dotyczy tylko sytuacji prawnej tych osób, które nabyły prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku - bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. W stosunku do tych ubezpieczonych, (do których zalicza się także i ubezpieczona, która prawo do emerytury nabyła od 1 kwietnia 2009 roku), należy dokonać rekonstrukcji stanu prawnego, powracając do stanu jaki obowiązywał, kiedy one nabyły prawo do emerytury, tj. do stanu prawnego sprzed dodania do ustawy emerytalnej art. 103a. Przed wprowadzeniem tego przepisu nie istniał zaś wymóg rozwiązania stosunku pracy celem realizacji prawa do emerytury.

W tej sytuacji ubezpieczonym, którzy nabyli prawo do emerytury w okresie od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 roku była wypłacana emerytura, mimo kontynuowania zatrudnienia u pracodawcy, na rzecz którego wykonywali je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, gdyż nie obowiązywały w tym zakresie żadne ograniczenia. Obecnie - w związku z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego – trzeba więc uznać, iż prawo do wypłaty emerytury dla tej grupy ubezpieczonych zostało zachowane. Skoro podstawą wstrzymania od 1 października 2011 roku wnioskodawczyni wypłaty emerytury były uznane za niezgodne z Konstytucją przepisy art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych i art. 103a ustawy emerytalnej, koniecznym było uznanie, iż od tej właśnie daty wypłata emerytury dla ubezpieczonej powinna zostać podjęta, bowiem odpadła podstawa prawna jej wcześniejszego wstrzymania.

Sąd podkreślił, że powyższe nie oznacza natomiast zasadności zgłoszonego przez ubezpieczoną roszczenia odsetkowego. Zgodnie bowiem z przepisem z art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009r., Nr 205, poz. 1585 ze zm.) jeżeli organ rentowy – w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych – nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku,

gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które ZUS nie ponosi odpowiedzialności.

Uwzględniając powyższe Sąd, stwierdził, iż w sprawie niniejszej, na dzień wydania decyzji wstrzymującej wypłatę przyznanej uprzednio emerytury, a także na dzień wydania decyzji podejmującej wypłatę emerytury ubezpieczonej w związku z ustaniem zatrudnienia, organ rentowy działał na podstawie obowiązujących przepisów prawa. Wszystkie zakwestionowane później przepisy występowały w obrocie prawnym, przynależąc do zespołu norm składających się na system ubezpieczeń społecznych, obowiązujący w dacie wydawania decyzji wstrzymującej. Dopiero bowiem orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wyklarowało materię prawną, czyniąc ją zgodną z porządkiem konstytucyjnym. Nie można także tracić z pola widzenia faktu, iż wznowienie wypłaty emerytury odbyło się w oparciu o oświadczenie wnioskodawczyni o rozwiązaniu umowy o pracę z dniem 20 czerwca 2012 roku, nie zaś w oparciu o wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 roku. Bezzasadnym byłoby zatem przyznanie odsetek za zwłokę organu rentowego wynikającą z treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł, jak w punkcie II sentencji wyroku, stosownie do art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku złożył organ rentowy w części tj. w zakresie dotyczącym daty, od jakiej wznowiono wypłatę zawieszono świadczenia. Apelujący zarzucił naruszenie „art. 28 w zw. z art.103a ustawy z 16 grudnia 2010 r.

o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw dodanym przez art.6 pkt.2 ustawy z 16.12.2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw poprzez przyjęcie, że przepis art.28 powołanej ustawy był niekonstytucyjny w dacie wydania zaskarżonej decyzji pomimo treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012 r. - sygn. akt K 2/12, a tym samym przyznanie ubezpieczonej prawa do dalszej wypłaty emerytury od chwili jej zawieszenia, tj. od 1.10.2011 r.”

W oparciu o powyższe, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyznanie ubezpieczonej prawa do wypłaty emerytury od dnia 22.11.2012r.

Apelujący podniósł, że wyroki Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia, ex nunc, chyba, że Trybunał w sentencji określi inny termin utraty mocy obowiązującego aktu prawnego, co jednak nie miało miejsca w przypadku wyroku z dnia 13.11.2012r., w sprawie o sygn. K 2/12. Trybunał wskazał wprost,

że przepis art. 28 ustawy zmieniającej z dnia 16 grudnia 2012R. traci moc od daty ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw, a zatem dopiero od dnia 22.11.2012r. Tym samym można było podjąć wypłatę zawieszono świadczenia dopiero od tej daty.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego nie zasługuje na uwzględnienie.

Rozpoznając sprawę Sąd Okręgowy, wbrew zarzutowi apelacyjnemu, nie naruszył prawa materialnego, a zapadłe rozstrzygnięcie jest prawidłowe.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd pierwszej instancji przyjął je za własne, nie widząc w związku z tym konieczności

ich ponownego szczegółowego przytaczania. Prawidłowo zostało ustalone,

że ubezpieczona nabyła prawo do emerytury w dniu 1.04.2009 r., a zatem w okresie kiedy nie obowiązywał już uchylony z dniem 8.01.2009r. przepis art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej, a nie wszedł jeszcze w życie przepis o identycznym brzmieniu art. 103a cyt. ustawy. Zmiana regulacji polegająca na uchyleniu art. 103 ust. 2a ustawy emerytalnej z dniem 8 stycznia 2009 r. na mocy art. 37 pkt 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U., nr 228, poz. 1507) spowodowała bowiem to, że od dnia 8 stycznia 2009 roku treścią ryzyka emerytalnego stało się tylko osiągnięcie odpowiedniego wieku i stażu ubezpieczeniowego, bez konieczności

rozwiązania przez ubezpieczonego dotychczasowego stosunku pracy, w celu uzyskania świadczenia emerytalnego, lecz stan ten obowiązywał tylko do dnia 31 grudnia 2010 r., ponieważ dnia następnego wszedł w życie przepis art. 103a ustawy emerytalnej, dodany do ustawy emerytalnej na podstawie art. 6 pkt 2 ustawy zmieniającej z dnia 16 grudnia 2010 r., (ponownie) znoszący możliwość pobierania emerytury bez rozwiązywania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą, na rzecz którego była wykonywana praca bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Należy podnieść, że niekonstytucyjna regulacja art. 103a cyt. ustawy emerytalnej, potwierdzona wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r., sygn. akt K 2/12, opubl. w OTK-A 2012/10/121, Dz.U 2012r., poz. 1285, lex nr 1227132, dotyczy jednak tylko tych osób, na które nałożono obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą - jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury - a które nabyły prawo emerytalne w okresie kiedy wskazany obowiązek nie istniał,

tj. od 8 stycznia 2009 roku do 31 grudnia 2010 r. Wyrok Trybunału nie obejmuje sytuacji prawnej ubezpieczonej, która nabyła prawo do emerytury przed dniem

1 stycznia 2011 r., w okresie, kiedy nie istniał obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą w celu realizacji prawa do emerytury i z tego tylko powodu, że nie rozwiązała umowy o pracę organ rentowy nie mógł jej zawiesić wypłaty należnego świadczenia. Od samego zatem początku i przez cały okres brak było podstaw do zawieszenia ubezpieczonej wypłaty emerytury, a nie tylko – jak tego chciałby organ rentowy - od daty opublikowania wyroku Trybunału Konstytucyjnego

w Dzienniku Ustaw. Wbrew twierdzeniu zawartemu w uzasadnieniu apelacji, Trybunał „nie wskazał wprost, że przepis art. 28 ustawy zmieniającej z dnia

16 grudnia 2012R. traci moc od daty ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw”.

Z chwilą ogłoszenia wyroku jedynie potwierdzono niekonstytucyjność przyjętej przez ustawodawcę regulacji prawnej. Sąd Apelacyjny podziela przy tym pogląd prawny Sądu Apelacyjnego w Lublinie, że orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego stwierdzające niezgodność aktu normatywnego lub jego części z Konstytucją, wchodzące w życie z dniem ogłoszenia, mają skutki retrospektywne, tj. działają wstecz (zob. wyrok z dnia 6.04.2006r., sygn. III AUa 996/05, OSA 2008r. nr 3, str. 6, LEX nr 357749, wyrok z dnia 16.01.2013r. LEX nr 1264372). Należy podkreślić, że także w orzecznictwie Sądu Najwyższego przeważa pogląd prawny o skuteczności wyroków Trybunału Konstytucyjnego ex tunc, a zatem z mocą wsteczną (zob. uchwała składu siedmiu sędziów z dnia 7 grudnia 2006 r., III CZP 99/06, OSNC 2007, nr 6, poz. 79, uchwały z dnia 23 stycznia 2001 r., III ZP 30/00, OSNP 2001, nr 23, poz. 685, z dnia 3 lipca 2003 r., III CZP 45/03, OSNC 2004, nr 9, poz. 136, z dnia 23 stycznia 2004 r. III CZP 112/03, OSNC 2005, nr 4, poz. 61, z dnia 23 czerwca 2005 r., III CZP 35/05, OSNC 2006, nr 5, poz. 81 i z dnia 19 maja 2006 r. III CZP 26/06, OSNC 2007, nr 3, poz. 39 oraz wyroki z dnia 10 listopada 1999 r., I CKN 204/98, OSNC 2000, nr 5, poz. 94, z dnia 19 grudnia 1999 r., I CKN 632/98, niepubl., z dnia 19 kwietnia 2000 r., II CKN 272/00, niepubl., z dnia 15 stycznia 2003 r. IV CKN 1693/00, niepubl.,

z dnia 9 października 2003 r., I CK 150/02, OSNC 2004, nr 7-8, poz. 132, ze sprost. OSNC 2004, nr 10, s. 131, z dnia 29 października 2003 r., III CK 34/02, OSP 2005, nr 4, poz. 54, z dnia 30 września 2004 r., IV CK 20/04, OSNC 2005, nr 9, poz. 161, z dnia 26 listopada 2004 r., V CK 270/04, niepubl., z dnia 12 stycznia 2005 r., I CK 457/04, niepubl., z dnia 7 października 2005 r., II CK 756/04, "Monitor Prawniczy" 2005, nr 21, s. 1027, z dnia 14 września 2006 r., III CSK 102/06, niepubl., z dnia 15 czerwca 2007 r., II CNP 37/07, niepubl., z dnia 13 grudnia 2007 r., I CSK 315/07, niepubl., z dnia 19 czerwca 2008 r. V CSK 31/08, OSNC-ZD 2009, nr 1, poz. 16, z dnia 20 maja 2009 r., I CSK 379/08, OSNC 2009, nr 10, poz. 172 i z dnia 10 grudnia 2009 r., III CSK 110/09, OSNC 2010, nr 5, poz. 82, a także postanowienia z dnia 7 grudnia 2000 r., III ZP 27/00, OSNAPUS 2001, nr 10, poz. 331 i z dnia 15 kwietnia 2004 r., IV CK 272/03, niepubl.). Przedstawione w tych orzeczeniach stanowisko aprobuje Sąd Apelacyjny orzekający w niniejszej sprawie. Od zasady skuteczności wyroku Trybunału Konstytucyjnego ex tunc istnieją co prawda wyjątki mające podstawę w przepisach Konstytucji, ale nie zachodzą one w okolicznościach niniejszej sprawy. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego (wyrok Sądu Najwyższego

z dnia 26 stycznia 2011 r., sygn. II CSK 335/10, Biuletyn SN z 2011, nr 4, s. 8), wyrok Trybunału Konstytucyjnego nie jest skuteczny ex tunc, również w takim zakresie,

w jakim naruszałoby to zasadę ochrony praw słusznie nabytych (art. 2 Konstytucji RP). A conrario, w przypadku przyznanej emerytury, a ściślej przyznanego prawa do emerytury, skutek spełniania przez ubezpieczoną wszystkich ustawowych przesłanek, według stanu prawnego obowiązującego na dzień wydania decyzji,

a więc w sytuacji prawa słusznie nabytego, ochrona realizacji tego prawa, czyli wypłaty, rozciąga się na cały okres. Charakterystyczny przykład wyłączenia skuteczności *ex tunc* wyroku Trybunału Konstytucyjnego wynikający z odroczenia utraty mocy obowiązującej zakwestionowanego przepisu (art. 190 ust. 3 Konstytucji), nie dotyczy niniejszej sprawy i nie może być tłumaczone inaczej niż jego pozostawienie przez oznaczony czas w porządku prawnym i oznacza, że Trybunał Konstytucyjny, mimo stwierdzenia niezgodności aktu z przepisami wyższego rzędu, działając w granicach kompetencji, utrzymuje w mocy normę prawną. Do wskazanej w wyroku Trybunału Konstytucyjnego daty utraty mocy obowiązującej przepis musi być uznany za zgodny z Konstytucją, a tym samym wyłączony jest skutek retrospektywny takiego wyroku (zob. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 3 lipca 2003 r., III CZP 45/03, OSNC 2004, nr 9, poz. 136, z dnia 24 stycznia 2004 r., III CZP 112/03, OSNC 2005, nr 4, poz. 61 i z dnia 23 czerwca 2005 r., III CZP 35/05, OSNC 2006, nr 5, poz. 81, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2006 r., IV CSK 28/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 31 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2008 r., V CZ 73/08, nie publ.). Trybunał Konstytucyjny wyraźnie zaś wskazał, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą - jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury - nie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r., a zatem niekonstytucyjność przyjętego przez ustawodawcę rozwiązania dotyczy stanu przeszłego. Mając na uwadze powyższe rozważania, należało przyjąć, że wyrok Trybunału ma skutki retroaktywne i utrata mocy obowiązującej zakwestionowanych nim przepisów art. 103 a ustawy emerytalnej w związku z art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw nastąpiła od daty ich uchwalenia. Realizacja prawa do emerytury nie była uzależniona od rozwiązania stosunku pracy i stan taki obowiązywał w okresie od 8 stycznia 2009 r. do dnia 1 stycznia 2011r., kiedy to ubezpieczona nabyła prawo do emerytury. W związku z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. prawo do emerytury dla tej grupy ubezpieczonych zostało zachowane i co wymaga podkreślenia winno być respektowane poprzez wypłatę świadczenia. Zakwestionowana regulacja była niekonstytucyjna *ex tunc*, a zatem ubezpieczona zachowała prawo do wypłaty emerytury od dnia 1 października 2011 r.

Mając na uwadze przedstawioną argumentację Sąd Apelacyjny nie podzielił stanowiska organu rentowego i na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił jego apelację, jako bezzasadną.

SSO del. Beata Górska SSA Anna Polak SSA Zofia Rybicka - Szkibiel